cratn de ira. Tercij qui lapidant chriſtum ſunt iniqui fornicatores qui etiam habent ꝓprietatez lapidis. quia inuenit lapis qui mollis eſt et diſſolutus. ſic etiaʒ fornicatores molles ſunt ⁊ diſſoluti in verbis ſuis. Audi ꝙ ipſi chriſtum lapidant. qꝛ luxuriam ſuam deo imputãt dicentes vt narrat Aug. li. de continentia. Cur inquiunt deus creauit mulieres niſi vt cum eis peccemus. et non dicunt. cur deus ſubuertit ſodomam ⁊ gomorram Cur mundũ deleuit diluuio quia tota caro hũana corrupta erat. illis tamen induſit qui erãt in matrimonio quemadmodum adhuc indulget his qui debito ordine in matrimonio vtunt. ſed ab eo quod ꝓhibuit ſummopere caueatur. Quarti qui lapidant deum ſunt exceſſiui gule amatores qui his verbis quaſi lapides iaciunt contra deum. quare inquiunt deus creauit iſta niſi vt comedamꝰ et bibamꝰ. cur iſta ita naturã nrãm inclinant vt vix paſſionem appetitus vincere valeamus. ꝗ conſentiamus affectionibꝫ noſtre carnis qꝛ naturales ſunt naturalibꝫ aũt nemo peccat. Contra quos Augꝰ. libro de continentia dicit. Deus eñ pfectam naturam cõdidit. ſed ipſa ſe neceſſitati paſſionum ſubdidit. q. d. Non eſt in deo iniquitas. ſed in te qui malis tuis affectibꝫ reſiſtere deberes ⁊ poſſes ſi velles. Et ſubdit Auguſtinus. Si dicis cur dat iſta deꝰ ſi diſplicẽt. Ita ego dico. Cur punit deus iſta ſi placent. ſicut puniuit iudeos in deſerto cum ſedit pplus manducare ⁊ bibere cuʒ gula videlicet ⁊ nõ neceſſitate. Et ideo occiſi ſunt. xxiij. milia. Quinti qui lapidant chriſtum ſunt auari ⁊ raptores. de quibꝫ dicit Eccĩ. xxj. Qui edificat domũ ſuaʒ in ꝑandijs. id eſt expenſis alienis. Glo. ꝑ rapinam collectis quaſi qui colligit lapides in hyeme. duʒ vicʒ cor eiꝰ infrigidat ⁊ contra dominũ indurat. Et ſubdit penaʒ ipſoꝝ. Stuppa collecta. ſ. ad incendium. ſynagoga peccantiũ ⁊ raptoꝝ. ⁊ cõſummatio illius flama ignis. ſ. infernalis. ſicut in preſenti arſerunt igne cupiditatis. Sexti ſunt inuidi vaſtatores. quia in ſua inuidia ſeipſos vaſtant. ſicut dicit Aug. libro de eccleſiaſticis dogmatibꝫ. Inuidia nemini nocet niſi ſibi primuʒ. Sicut ignis ſeipm comburit ita te prius inuidia conſumit ex te veniens teipm vaſtat. Sicut eñ humor primũ eſt in radice deinum traſfunditur in ramos. ſic inuidia primũ venenoto te pimit. deinde alios occidit. Iſti inquam tũc lapidant chriſtum dum de quolibet bono ꝓximi faciunt ſibi lapidem ad quem pedem affectus offendant. De quibus dicitur Eccĩ. xxj. Via peccantium complãtata lapidibꝫ. Septimi ⁊ vltimi ſunt accidioſi neglectores qui ex pigricia ſua multa bona opa negligunt. ꝓpter quod maledicuntur ꝑ ꝓphetam Hiere. xlviij. Maledictus ꝗ facit opus ſuum negligenter. ⁊ hi lapidant deuʒ quando calor charitatis in eis ceſſat vt maneãt frigidi. Iuxͣ illud Eccĩ. xliij. Gelauit chriſtallus ex aqua. Vel tunc lapidant deũ quando aſcribunt fato que faciunt ⁊ ſe aſſerunt impulſos ꝑ ſydera ad peccandum. quod tamen non eſt. quia dicit Ptolomeus ꝙ aſtra inclinant ſʒ nõ neceſſitant. licet eñ aſtra aliquẽ inclinent ad pigriciam aliquem ad furtum. ⁊ ſic de alijs. tamẽ qꝛ tales inclinatiões nõ ſunt naturales. ſʒ ſubſunt libero arbitrio aut voluntati. ſi voluerit huic inclinationi locum dare. Si autem noluerit cum dei adiutorio põt poptime repugnare. vt habit ex quadam glo. extra de ſumma trinita. et fide catholica. c. firmiter. Et quia his modis lapidant chriſtum. ideo lapidari merẽt iuxta illud Eccĩ. xxij. In lapide luteo lapidabitur piger. ⁊ omnes loquent ſuper aſpernationem eius. Et iterum de ſignificationibꝫ verboꝝ. Lapidatus eſt piger ⁊ omnis qui tetigerit eũ grauat manus ſuas. vbi dicit glo. Tunc lapide luteo lapidabit piger. quando increpatiõe dura ⁊ cõuicijs plene increpatur. Omnis qui tangit eum concutiet manus. quia oneroſus eſt hominibꝫ ⁊ libenter expediunt ſe ab eo. nos autem non ſic chariſſimi. ſed abijciamus omẽs lapides iſtos peccatoꝝ ⁊ ſuſcipiamus humiliter chriſtũ ne fugiat a nobis ſicut a iudeis. de quibus verba ſonãt prelibata. Tulerunt lapides iudei.

Feria quarta poſt Judica.

EGo dominus deus veſter. nõ facietis furtum. non mentiemini ⁊c. Leuit. xix. Conſtãtinus li. de melancolia dicit. Cum dentes ſanguinẽ egeſſerint. mox grauitas et deſidia totius corpis aut capitis repellit. Nã ſanguis ſi nimius fuerit in corpore aut capite in regione corporis aut capitis efficit grauitatẽ. q ſi egeſtus vel emiſſus fuerit efficit leuitatẽ ⁊ cõiter totius corpis vel hominis ſanitatẽ. Moraliter omnes chriſtifideles in chriſto regenerati ꝑ baptiſmũ ſunt membra chriſti. ⁊ ſic faciunt ſub capite xp̄o vnum corpus myſticũ. ꝓpter quod dicit apoſtolus. j. Coꝝ. xij. Eteñ in vno ſpiritu. ſ. eius oĩs nos in vnũ corpus baptizati ſumus. ſiue iudei ſiue gẽtiles. Illius inqꝫ corporis myſtici ſunt doctores dentes quia ſicut officiũ dentium eſt cibum maſticare. frangere diuidere ⁊ cõterere. deinde vo membris deſtinare. qꝛ ſm medicos prima digeſtio ciboꝝ fit in dentibꝫ. ſcd̾a in ſtomacho qui deinde dirigit purum alijs membris Sic officium doctorum eſt ſacrã ſcripturam frangere ⁊ diuidere ⁊ maſticare principaliter ſicut fecerunt Augꝰ. Hieronymꝰ. Grego. Ambroſius ⁊ Bern̄. Et moderni temporis doctores adhuc quotidie faciũt. de quibꝫ omnibꝫ dicit ſponſus chriſtus ſue ſponſe Cãticoꝝ. iiij. Dentes tui ſicut greges tonſaruʒ ouiũ que aſcenderũt de lauacro. vbi dicit gloſa. Dentes qui peccata rodunt ſcripturas atterunt ſunt doctores fortiores. et ſunt quicunqꝫ ad regendam eccleſiaʒ apti firmati ꝑualẽt. Et dicunt iſti dentes ſicut greges ouiũ ꝓpter innocentiã. tonſarum ꝓpter paupertatem voluntariã ꝑ quã ab eis oĩa ſupflua ⁊ qñqꝫ neceſſaria auferunt que deſcenderũt de lauacro. quia a baptiſmali regeneratione proficiũt aſcẽdentes de virtute in virtutem. Iſti inqꝫ doctores deſignati ꝑ dentes debent egerere ⁊ extrahere ſanguinem .i. peccatũ a corpore myſtico. Quia heu iam abundant peccata et iniqtates in corpe myſtico ex ꝗ refriguit charitas multoꝝ. Math. xxiiij. Vt cũ ſanguis peccatoruʒ fuerit egeſtus alleuiet myſticum ipm corpus ꝑ qd̄ doctor omniũ doctoꝝ deꝰ in hodierna epiſtola ſtudet egerere ⁊ extrahere a corpore ſuo myſtico mlt̄a pctã. vt furtum mendaciũ ⁊ ſic de alijs. vt ꝗuitas quã cauſant peccata repellat cum dicit. Ego dominꝰ deus veſter. ſ. inhibeo vobis nõ furtũ faciatis ⁊c. In qua quidez epl̄a tria facit principaliter. Primo deſcribit decretum obligans ibi. Nõ furtum. Secũdo adducit exemplũ regulans. ibi. Diliges. Tercio concludit preceptũ implicãs. ibi leges. De pmo eſt notandũ. domini terreni conſueuerunt ponere decreta ⁊ ſtatuta populis qui in ipſorũ prouincijs morant. ꝗbus ſtatutis omnes adeo obligãtur. vt ſi quis hoc decretũ regni preterierit impunitus non euadit. ad quod probandũ legit Dañ. iij. ꝙ rex nabuchodonoſor dedit decretum. ⁊ illud voce preconia edici iuſſit. Quicunqꝫ audiens vocẽ tube vel fiſtule ⁊c. nõ ſtatim veniret ⁊ cadẽs in terrã ſtatuã aureã adoraret in fornacẽ ardẽtis ignis mitteret. accidit ꝙ tres pueri Ananias. azarias et Miſabel ſtatuã ſm decretũ regis adorare recuſarent. quare a magnatibꝫ accuſati ⁊ in ignẽ ardentis fornacis ſunt iactati ⁊c. Spũalit deꝰ omnipotẽs eſt magnꝰ dñs ⁊ laudabilis nimis. cuiꝰ tota terra eſt et plenitudo eiꝰ orbis terraruʒ ⁊ vniuerſi ꝗ habitant in eo. In hac quidez terra multa fecit decreta ꝗ ꝑ preconẽ ſuũ Moyſen ſũt dudũ ꝓclamata ⁊ vult oĩa illeſa obſuari. ⁊ pmo ſtatuit decreta negatiua ꝗ ordinãt iſferiores. ſcd̾o ꝗ ordinãt ſupiores. ibi. nõ facias qd̄ tibi

quinm. tercio que ordināt mediocres ſiue pares. ibi nō
Meris criminator. Primū igiẗ decretū eſt negatiuū ordi-
nans inferiores cū diciẗ. Non furtum facietis. In hoc
decreto ꝓhibet dominus omnē cōtractionem rei alie
ne ꝓueniētem ex cupiditate vel iniuria. Quia dicitur
xiiij. q. v. c. penale. Furtū eſt om̄is illicita aliene rei vſur
patio vel cōtractio. Et diciẗ notanter ex cupiditate ⁊c̄.
quia cōtractio rei aliene licite poteſt fieri tribus modis.
Primo qn̄ fit ex obediētia ⁊ nō ex cupiditate. ⁊ hoc mō
excuſantur a furto egyptioꝝ iudei qui deo iubente pa
ruerunt. Nam legiẗ Exo. xij. ꝙ dixit dn̄s. Petat vir a
ꝓximo ſuo ⁊ mulier a ꝓxima ſua vaſa argētea ⁊ aurea.
et fecerunt filij iſrael ſicut preceperat dominus ꝑ Moy
ſen. et petierunt ab egyptijs vaſa argentea et aurea ve
ſtemqꝫ pulcerrimam. Dedit autem gratiam dominus
populo corā egyptijs vt accōmodarēt eis. ⁊ ſic eos ſpo-
liauerunt nec tamen furtū fecerūt. Quia dicit archidy
aconꝰ Guido in roſario ſuꝑ decretū. Quicq̄d accipiẗ ex
mandato dei qui eſt dominus vniuerſoꝝ nō eſt furtuꝫ
Secus ſi cauſa cupiditatis hec feciſſent. Quia etiam di
cit Guil. Illi q̄ ex cupiditate egyptioꝝ bona aſportaue
runt peccauerunt. Qui aūt ꝓpter obedientiam hoc fe-
cerunt meruerunt. Aliam cauſam excuſationis a furto
ponit Nico. de lyra ſuꝑ Exod. xij. dicens. Egyptijs he
brei in multis ſeruierunt valde. nec recōpenſationē ſui
laboris habuerunt. nec violentie ſibi facte ⁊ ſubmerſio
nis paruuloꝝ ſuoꝝ habuerūt aliquā emendā ⁊ recom-
penſam: ideo egyptij tenebanẗ eis in multis. ⁊ quo ad
hoc diciẗ Sapien. x. Reddet deus iuſtis mercedē labo
rum ſuoꝝ. Hic dicit Augꝰ. xiiij. q. v. c. dixit dominus.
Non inquit hinc quiſqꝫ ſumendū exemplū putare de
bet ad expoliandū iſto modo ꝓximū. hoc eī dn̄s iuſſit
q̄ nouerat q̄d quēqꝫ pati oporteat. nec iſrlite furtū fece
runt ſed deo iubente miniſteriū fecerūt ⁊ ꝓhuerūt. Sꝫ
hic incidūt alique queſtiones. Prima an liceat aliquid
auferre auaris diuitibꝫ ⁊ dare illa pauꝑibꝫ. Ad hoc dici
tur ꝙ non. qꝛ he. Aug. in omel. ⁊ poniẗ. xiiij. q. v. c. For
te. Forte aliquis dicat ⁊ cogitat. multi ſunt chriſtiani di
uites. auari et cupidi. nō habeo pctm̄ ſi quid illis abſtu
lero et pauperibꝫ dedero. Illi eī nihil boni faciunt nec
mercedem habere poterint. ſed hmōi cogitatio dyabo-
li cupiditate ſuggeriẗ. nam ſi totum tribuit qđ abſtulit
addit potius pctm̄ ꝙ̄ minuit. Hec Aug. Secūdo an
rem ſibi ꝯceſſam aduertendū ſi alij accōmodauerit furtū
cōmittat. verbigratia. Aliq̄s cōceſſit tibi equū ad vſuꝫ
tuū vel aliā rem quocūqꝫ nomine cenſeaẗ. ⁊ tu illā con-
cedis alij ad vtendum. Rndeẗ ꝙ tu furtū cōmittis. q̄a
res hec nō erat tibi cōceſſa ad vſum iſtū. Silīter ⁊ cre-
ditur furtuꝫ cōmitti ſi pignore ſibi obligato vtaẗ. vt. ff.
de pignore. Si pignore creditor vtaẗ furti tenetur. Et
breuiter vbicunqꝫ inuenies contractionem aliene rei fa
ctam cōtra voluntatē dn̄i intellige furtū cōmiſſum niſi
tibi dominus eſſet ꝯſenſurus. Sed. d. qualiter eſtimaẗ
dominū ꝯſenſurum: Rndeẗ ratiōe familiaritatis ⁊ ſpe
cialis dilectionis. vel rōne nobilitatis ⁊ honeſtatis vite
Tercia. an ille cōmittat furtū qui equū vel aliam reꝫ ſi-
bi accōmodatā ad certū terminū vel ad locū illum ꝓce
dit cū illa re. vt ſi habes equū cōceſſum ad. xx. miliaria
⁊ equitares. xxx. Rndet Ray. ꝙ furtum cōmittis niſi
in caſu vt ſi credas te hoc facere domino volente: tunc
nō facis furtum. qꝛ nō facis doluꝫ inuito domino. In-
ſtitu. de verbo. obliga. l. licet. Idem poteſt intelligi de il
lo q̄ vtiẗ re depoſita ad ipſum qđ valet cōmittat furtū.
ff. de cōdi. fur. l. qui furtum. Et hoc intellige qn̄ ei eſt ꝓ
hibitū ne re depoſita vtaẗ. alꝭ nō. Secūdo ꝯtractio rei
aliene poteſt fieri licite qn̄ fit ex cautela. vel ſi eſſet furio
ſus habens gladiū quo vellet aliquem necare. Si quis
gladium ei furareẗ ibi furtum nō cōmittereẗ. Si tamē
ceſſante furia ei reſtituereẗ vel remanēte inſania ſibi in
alia re ſatiſfaceret ꝓ gladio ſic ablato. qꝛ dicit Augu. in

epiſtola ad Macedoniū. et habeẗ. xiiij. q. vj. ſi res. Pec
catū inquit nō dimittiẗ niſi ablatum reſtituaẗ. Tercio
qn̄ q̄s ex mera neceſſitate furaẗ panē cū eſurit ad mor-
tem talis a furto excuſatur. Sic excuſaẗ q̄ rōne frigoris
furatur veſtem. ideo diciẗ de ꝯſecra. di. v. c. diſcipulos.
Cū ꝑ ſegetes tranſeundo euellerēt ſpicas ⁊ ederent. ipi
us chriſti vox innocentes vocat qui quaſi coacti fame
hoc fecerunt. Ibi dicit Hiero. c. quicq̄d. Quicq̄d i ne-
ceſſitate fit cito ſoluiẗ. qđ volūtate accipiẗ ꝑſeuerat. glo
ſa. niſi reſtituat. Ideo legiẗ in vitaſpa. li. j. c. xiij. Quidā
pater dictus Capter habuit ortulū in quo ſemꝑ veniē
tes patres ⁊ fratres olera habebant. Quidam aūt gen-
tilis ingreſſus eſt nocte ⁊ furatus eſt olera. que cuꝫ por-
taſſet ad domū igni appoſuit vt coqueret. Sed tribus
horis ingenti igne appoſito. neqꝫ feruere neqꝫ calefieri
potuerunt ſed ꝑmanſerunt in eadē viriditate qua miſ-
ſa ſunt. ⁊ ideo accepit de igne. ⁊ viro ſancto reportauit.
⁊ veniā poſtulauit. Secūdū decretū qđ poīt rex celeſtꝭ
qui dicit hic. Ego dominus deus veſter. eſt de menda-
cio vitando cū dicit. Nō mentiemini. Vbi nota men-
daciū difformat hominē ſpecialiter ꝓpter tria. Quia eſt
rationalis dei indago. ⁊ finalis dei ꝓpago. et naturalis
dei imago: vt dicit Robertꝰ. holkot ſuꝑ libro ſapientie
lect. xj. Primo rōnalis homo eſt dei indago. id eſt inda-
gatio vel inquiſitio. ⁊ ꝓpter hoc factꝰ eſt intellectualis a
deo. et ideo ſibi falſitas mēdacij repugnat cum niſi veri
tas ſit bonum intellectus ꝯſtat ꝙ falſitas eſt eius malū
⁊ corruptio. Vnde auguſt. in enchiridi. li. xxij. Vis na
turalis refugit naturaliter falſitatem. ⁊ quantuꝫ poteſt
euitat errorem. vnde falli etiā nolunt q̄ amant falſitatē
aut fallere. Et ideo ſicut omnis creatura rōnalis appe-
tit veritatem ⁊ ſcientiā naturaliter: ita oīs creatura rati
onalis deteſtari debet mendaciū. In cuius figura legi-
mus Gen̄. iij. ꝙ dyabolus ꝑmo mentiri cogitauit no-
luit in aliqua effigie rationalis creature vel ꝓpria effigie
apparere q̄ſi nobilitate ſue nature pro quanto rōnalis
erat mendaciū diſpliceret. ſed talis beſtie accepit effigiē
que nature humane magis inimicaẗ ⁊ repugnat. in ſi-
gnū ꝙ mendaciū venenū eſt humane nature. Sic eī
venenū corpus occidit ita mendacium aīam. iuxta illđ
Sapie. j. Os qđ mentiẗ occidit aīam. Et quanto ani-
ma eſt nobilior corpore tanto videẗ deterior mendax ve
nefico. ⁊ ideo ratiōabiliter ſimul cōburunẗ vel ordina-
bunẗ in die iudicij. ⁊ a ſocietate dei ⁊ ſanctoꝝ expellenẗ
iuxta illud apocal. xxij. Foris canes ⁊ venefici ⁊ omnis
q̄ amat. i. delectaẗ mēdacia ꝓferēdo ⁊ facit mēdaciū. et
diẗ notāter foris canes ⁊c̄. Nūcij vel alij q̄cunqꝫ morā
tes in curia pape ꝓ negocijs expediendis. accedūt pal
laciuꝫ ⁊ inter fores ſeu portas expectant donec poſſent
ꝑ aliquē introduci ad papaꝫ. Sꝫ qn̄ pulſaẗ ad fores cuꝫ
certa cāpana pape oēs recedēt triſtes ⁊ territi ꝙ ꝓ illo
die ſpeciale colloquiū nō habebūt. ⁊ iō ſtatim egrediūẗ
pallaciū ⁊ ad ſua hoſpitia vacui reuertūẗ. Spūaliẗ ſum
mꝰ pontifex eſt chriſtus. iuxta illud Hebre. ix. Xp̄s aſſi
ſtens pontifex futuroꝝ bonoꝝ. Ad cuꝰ curiaꝫ venient
om̄s hoīes ad diē iudicij. ij. Cor. v. Om̄s nos manife-
ſtari oportet an̄ tribunal chriſti. ⁊ tunc aliquibꝫ diceẗ ꝙ
intrent ad chriſtū. Math. xxv. Intra in gaudiū domi
ni tui. Et iterū. Venite bn̄dicti p̄ris mei ꝑcipite regnū
Sꝫ alijs pulſante cāpana. i. tuba ſonante clamabiẗ per
angelos. Foris canes ⁊c̄. Quia dr̄ Math. xiij. Malos
aūt foras miſerūt. Sic erit in ꝯſūmatōe ſeculi. exibūt an
geli et ſeꝑabunt malos de medio iuſtoꝝ ⁊c̄. Et nō ē mi
rū ſi mēdax eijcieẗ a xp̄o. qꝛ naturaliter vnū ꝯtrariū ex-
pellit reliquū. Nō xp̄us ē veritas. Joh. xiiij. Ego inq̄t
ſum via. veritas ⁊ vita. ḡ neceſſario hō mēdax eijciẗ a xp̄o.
iuxͣ illđ Mat. xxv. Inutilē ſeruū eijcite in tenebras exte
riores. Dr̄ ꝙ ſi fiat circulꝰ de terra hybernica tāte potē-
tie eſt terra illa ꝙ nullum animal venenoſuꝫ pōt circu
lū intrare. Vel ſi fuerit incluſuꝫ nō poteſt exire niſi aliūde

violenter eijcie̾. Terra iſta deſignat veritatem de qua
in pſ̄.lxxxiiij. Veritas de terra orta eſt. Iſta terra potiꝰ
ſima circuiuit ꝛ muniuit chriſtum mō vſqꝫ ad diem iu-
dicij.homines infecti veneno mendacij continent̾ a di
uina veritate ꝛ impoſſibilitate quidem eſt eos euadere:
cum ſit nemo qui de manu eiꝰ poſſit eruere Job.x.tūc
certe circumdabunt̾ ꝛ eijcient̾ extra circulū iſtum. ꝛ tra
dent̾ poſſeſſionibꝫ eternis.iuxta illud Roma.j. Com-
mutauerunt dei veritatem in mendaciū .ꝓpterea tradi
dit eos deus in paſſionez. Secūdo homo eſt finalis dei
ꝓpago.quare dicit̾.j. Joh.iiij. Videte qualem charita-
tem dedit nobis dn̄s vt filij dei nominemur. Sumus
ergo valde generoſi.dei em̄ genus ſumus vt dicit̾ Act.
xvij. Si em̄ ita cōtingeret ꝙ filius nobiliſſimi regis cui
eſſet pꝛepata deuotiſſima virgo/ꝛ nobiliſſimi generis in
ſponſam illam repudiaret.et ſibi viliſſimi ribaldi ſume
ret filiam in vxorem ipſe fatue eligeret ꝛ turpe degenera
ret. ꝛ tam ſe ꝙ genꝰ ſuū mirabiliter dehoneſtaret. Mo
raliter homo chriſtianus eſt ille qui genus dei ꝑ fidem
ꝛ baptiſmū intrauit iō de q̄libꝫ dr̄ illud Jo.j. Dedit eis
poteſtatez filios dei fieri. Modo iſti pꝛepata eſt veritas
ſiue ſapia in vxorē naturaliter. q:.j.methaphiſice. om-
nes homines naturaliter deſiderant ſcire. Et Sapien.
viij.dicit̾ in pſona humane nature. Hāc amaui/et que
ſiui mihi eam in ſponſaz aſſumē. Iſta veritas ſm bern.
eſt figura dei. Mendacium v̓o eſt figura dyaboli q̄ mē
dax eſt ꝛ pater eius.ſ.mendacij Joh.viij. Si igit̾ homo
relicta dei filia veritate copulat ſibi vxorem mendaciuz
filiam dyaboli:turpiter degenerat ꝛ magnā verecundi
am facit ſibipſi. ꝛ ideo ſignanter amoꝛ illius ſponſe nob
interdicit̾. Sapie.vij. Noli amare mendaciū aduerſus
fratrem tuū. Dicunt em̄ iura ꝙ diſpar cultus inter cō-
trahentes impedit matrimonium cōtrahendum ꝛ diri
mit iam contractum. vt qn̄ fidelis cōtrahit cum infide
li.ſ.cum pagano vel iudeo.tunc nullū eſt matrimoniuz
vt.xxviij.q.j.Ex his.ꝛ.c.ſane. Iō Exo.xxxviij. ꝛ Deu-
tro.vij.ꝓhibuit dominus dicens. Non accipias vxo-
rē filijs tuis de filiabꝫ alienigenarū ne trahāt eos pꝰ de-
os ſuos. Moꝛaliter homo ꝛ omnis creatura rationalis
colere debet deum. Juxta illud Cathonis. Si deus eſt
animus vt nobis carmina dicūt. Hic tibi precipue ſit
pura mente colendus. Sed cōſtat ꝙ mendacium colit
dyabolum ſicut filius patrem q: radicis vicio ſoꝛdet ra
munculus heres:vt inq̄t Theodolꝰ. Et ideo nemo cū
dyabolo contrahat.q: matrimoniū ꝯtingit ſine dubio
qui accipit filiū a patre debet in dotem aliquid recipere
Sed dos quā dat cū filia eſt infernus. iuxta illud Apo
ca.xxj. Idolatris ꝛ omnibꝫ mēdacibꝫ pars illoꝝ erit in
ſtagno igne ardente in pena gehenne ꝛ ſulphure/quod
eſt ſecunda mors. Et Ozee.x. Ferietis fedus cum men-
dacio. ꝛ germinabit quaſi amaritudo iudicium. ꝛ tales
pn̄t dicere illud Eſa.xxviij. Percuſſimꝰ fedus cū moꝛ-
te ꝛ cū inferno facimus pactum. Dicunt etiam iura. q̄
cōtrahit pꝛimo cum vna ꝛ poſtea cū alia efficit̾ bigamꝰ
vt extra de bigamis.nobis fuit. Et talis coram iudice ſi
agit̾ ꝯtra eum mortem non euadit quātūcūqꝫ ſit litera-
tus.q: pꝛiuatus eſt/omni priuilegio clericali. vt de biga
mis altercatōis.li.vj.vbi dicit glo. Joh.an./Bigamus
nudatus eſt omni pꝛiuilegio clericali et aſtrictus eſt fo-
ro ſeculari.nec valet ꝯſuetudo in contrariū. ꝛ ꝓhibetur
ſub anathemate ne tonſuram deferat. Sic moꝛalit̾ xpi-
anus omnis pꝛimo ꝯtrahit cū veritate dei filia.iuxta il-
lud Ozee.ij. Deſponſabo te mihi in fide.et ſi poſtea cō
trahit cum mendacio bigamus efficit̾. ꝛ in iudicio gene
rali moꝛtem euadere nō poteſt. Tercio homo eſt natu-
ralis dei imago. iuxta illud Aug.li.xiiij. Imago dei eſt
anima que eius capax eſt. ꝛ eiuſdem ꝑticeps eſſe poteſt.
Et ideo ſicut in trinitate paterna pſona gignit verbuz:
quod eſt veritas.ita aīa nullū aliud verbū gignere de-
bet niſi verax.iuxta illud Eccī.xxviij. Ante omnia ver-
bum verax ꝓcedat a te. Perſone nāqꝫ diuerſoꝝ regno
rum ꝛ diuerſaꝝ pſonarū faciliter deſtruunt̾ ꝑ diuerſita
tem idiomatū aut linguarū.nam cōiter qui gallicū loq̄
tur gallicus eſtimat̾. ꝛ anglicū anglicus. Sic em̄ argue-
bat̾ ꝯtra Petrum ꝙ eſſet galyleꝰ ꝛ ex diſcipulis chriſti:
Math.xxvj. Vere ex illis es:nā loquela tua manifeſta
uit te. Moꝛaliter loquendo duo ſunt genera in hac vi-
ta adinuicem cōmixta.ſ.regnū mundi ꝛ regnū dei. Re
gnū chꝛiſti ꝛ regnū dyaboli. Regnū celeſte ꝛ regnū ter-
reſtre.et ſicut iſta diſtant in regibꝫ. ideoqꝫ idiomate nō
cōcoꝛdant. Nam idioma regni celeſtis eſt veritas. Iux̄
illud pſ̄.xxxv. Domīe in celo miſericoꝛdia tua. ꝛ veritas
tua vſqꝫ ad nubes. Et idioma regni terreſtris ſiue mū-
di eſt falſitas.ſm illud Ozee.iiij. Nō eſt veritas. nō eſt
miſericoꝛdia.non eſt ſcientia dei in terra maledictuz ho
micidium.furtū ꝛ adulteriū inundauerūt. Si ergo ho
mo velit ꝑpendere ad quod regnuz ꝑtineat videat cui
regno in idiomate cōcoꝛdet. Et notandū vlterius men
dacium eſt duplex. Vnū eſt ſimplex ꝛ ſine iuramento.
quod dicit̾ mēdaciū abſolute quo fallit̾ ꝓximus. De q̄
Aug.xxij.q.ij.c.beatꝰ ille. Mendaciū eſt falſa ſignifica-
tio vocis cum voluntate fallendi. ꝛ hoc ꝓbat dominꝰ
in hac eplā dicens. Nec decipiat vnuſquiſqꝫ ꝓximū
ſuum.q.d. Nemo defraudare debet ꝓximū ſuū in ne-
gocio ꝛ iuramento. Qđ etiā ꝓhibet apl̄s.j. Theſſa.iiij.
Nemo circūueniat fratrem ſuum.qm̄ vindex eſt domi-
nus de his omnibꝫ. Et licet theologi inhibent decepti-
onem ſimpliciter:tm̄ iuriſpiti quo ad hoc admittūt.ſ.ꝙ
licitum eſt ꝯtrahentibꝫ ſe decipe vſqꝫ ad dimidiā partē
iuſti precij ꝛ non vltra. vt ſi emi pannū dimidia marca
poſſum dare tribꝫ ſolidis. ꝛ ſi emens eſt vltra deceptus
poteſt ꝯuenire decipientem.extra de emptione ꝛ vendi
tione.cum cauſa. Si igit̾ quis rez minus dimidio iuſti
pꝛecij vendiderit:emptoꝛ poteſt agere cōtra vendentez
ad reſciſſionem cōtractus. Aliud mendaciū eſt grauius
cum iuramento. ꝛ dicit̾ piuriū quod eſt nequiter decipe
credentem. vt dicit̾.xxij.q.ij.c.j.et hoc ꝓhibet dn̄s cuz
dicit. Non piurabis/in nomine meo.q.d.nō ſumas no
men meum ſup falſa hoc eſt em̄ ꝓpꝛie piurare.nec pol-
lues nomen dei tui.ſ.falſa ꝛ ocioſa ꝑ nomen dei loquen
do nec etiam audiendo. Naz legit̾ in anulo.li.ij.c.cvij.
Cum miles quidam Ludouici deſcendit pariſius ꝛ q̄n
dam burgenſem enoꝛmiter piurantem in pugno foꝛtit̾
ꝑcuſſit. Qui cum reus traheret̾ ad regem dixit. Domi-
ne mi rex ſi audiuiſſem nomen tuū ita blaſphemare vſ-
qꝫ ad moꝛtem defendiſſem.quanto plus ꝓ fama eterni
regis mihi ſtare ꝯuenit. Audiens hoc rex pꝛiuilegiuz ei
dedit/vt ꝑ totam franciam in reos piurij manuz mitte
ret adiutricem. Secūdo ponit dominus decreta q̄ oꝛdi
nant ſupioꝛes. Pꝛimo ꝓhibet ne noceant ꝑ potentiam
et hoc quadruplicter. Vno modo ne noceant illis ꝓxi
mum extoꝛquendo.dicit ergo dominus. Non facias ca-
lumniam ꝓximo tuo. Eſt em̄ calumnia pꝛimo quando
res aliena quibuſdam circūuentōibꝫ extoꝛquet̾. vt dic̄
Rabbanus.quā etiā ꝓhibet be. Joh.baptiſta Luc.iij.
qn̄ ꝯuenerūt milites ad ipm̄ dicētes. Quid ꝛ faciemus
nos.ait illis. Neminē ꝯcutiatis neqꝫ calūniā faciatis.ſꝫ
cōtenti eſtote ſtipendijs veſtris. Alio modo calumnia-
ri eſt falſis criminibꝫ intendere vel accuſare. vt.ij.q.iij.
c.ſi quē. ꝛ ſe. Vnde calumniatoꝛ ē ille q̄ crimē alteri im-
ponit. ꝛ ille innocēs repitur. vt extra de calumniatoꝛibꝫ
c.cum foꝛtius. Et tales calumniatoꝛes dicūt̾ pꝛincipes
iudeoꝝ ꝛ alij potentes phariſei ꝛ iudei qui chꝛiſto inno L.
centi calumniam faciebant cum ſibi multa falſa crimīa
imponebāt ꝛ de multis calumnioſe accuſabāt. Pꝛimo
em̄ accuſabant eū de infructuoſa occupatione quando
dicebant Sapientie.ij. Circūueniamus iuſtū qm̄ inu-
tilis eſt nobis.quaſi diceret. Sicut arboꝛ que ē inutilis
ꝛ infructuoſa meretur excidi.iux̄ illud Luc.iij. Excidet̾
ꝛ in ignē mittet̾. Sic xp̄s q̄ eſt ocioſus in vita ꝛ nullum

fructum affert reipublice.ergo iuſtum et licitum eſt per
quamcunqȝ viam eum excidere ⁊ deſtruere. Hec eſt ꝓ
ma coꝝ accuſatoria calumnia quaȝ chriſto faciebant. qꝛ
nihil eo fructuoſius ⁊ vtilius fuit in hoc mũdo. Ipſe.n.
fuit lux mundi Joh.viij. Nihil aũt eſt vtilius mundo
ꝗ̃ lux que totũ mundũ viuificat ⁊ illuſtrat. Ipſe etiam
fuit lignũ vite afferens fructus duodecim per ſingulos
menſes. Ideo eum mendoſe de infructuoſa occupatio-
ne accuſare calumniant̃. Secundo accuſatorie eũ calũ-
niabant̃ de malicioſa ꝑturbatione. Ipſi enim dicebant
eũ eſſe ꝑturbatorem pacis. Et qꝛ bonum finale totiꝰ ci-
uitatis humane eſt pax.quia ſm̃ Hiero. cõcordia que
eſt pax parue res creſcũt que in ꝯcordia dilabunt̃. Id-
circo q̃ cõturbat pacem ꝯmunitatis dignus eſt de cõi-
tate illa expelli. Sed ſi ille ẽ ꝑturbator cõis oĩm.ergo iu-
ſtum eſt eum de cõi ciuitate oĩm expellere. hec eſt ſecun
da calũnia quã chriſto q̃ fuit ⁊ eſt ſumma pax faciebant
iuxta illud. Nõ facias calumniã ꝓximo tuo. Sed fal-
ſe eum in hoc calumniabant̃.qꝛ ipſe fuit ⁊ eſt ſummus
amator pacis.qꝛ pacem apportauit nobis naſcendo qñ
canebant angeli. Et in terra pax hominibꝫ bone volun
tatis Luc.ij. Pacẽ predicauit dicendo Luc.x. In quã-
cunqȝ domũ intraueritis primum dicite. Pax huic do-
mui. Pacem legauit ꝓ teſtamento aſcẽdẽdo ad patreȝ.
Pacem inquit meã relinquo vobis pacem meã do vo
bis Joh.xiiij. Tercio accuſatorie calũniabant̃ eũ de im
properoſa ꝯtentione.ac ſi dicerent. Improperare alicui
peccata eſt vicioſum et pacis ꝑturbatiuũ. Sed hoc fec̃
nobis chriſtus:ſicut habet̃ Math.xxiij.cum dixit. Ve
vobis ſcribe ⁊ phariſei ⁊ hypocrite qui clauditis regnũ
celoꝝ ante homines nec vos intratis. Et iterũ. Ve vo
bis qui comeditis domos viduaꝝ.et iteruȝ. Ve vobis
q̃ relinquititis iudiciũ ⁊ miſcdiam. Et iterũ. Ve vobis
qui eſtis intus pleni rapina ⁊ ĩmundicia. Et hoc eſt qđ
dixerunt Sapientie.ij. Improperauit nobis peccata le
gis.et ideo debet extirpari. Sed qꝛ manifeſtũ fuit faci-
nus illoꝝ iđ merito debuit eos increpare. ⁊ peccatis eo-
rum improparene:ne ſociꝰ peccati videret̃.qꝛ dicit̃.lxxxvj
diſ.c.facientis. Non inq̃t caret ſcrupulo ſocietatis oc-
culte qui manifeſto facinori deſinit obuiare. Sȝ qꝛ ſm̃
Saluſtiũ in Jugurtino.obſequium amicos. ⁊ veritas
odiũ parit.ideo factus eſt eis odioſus.ſicut dixit chriſtꝰ
Joh.xv. Odio habuerunt me gratis. Quarto accuſa-
bant eum iudei calumniatorie de iniurioſa ſeductione.
et hoc ſpecialiter in doctrina dicentes. Quicunqȝ docẽ-
do ſeducit ⁊ abducit homines a bonis moribꝫ publice
vel occulte.dignus eſt expelli de cõitate ⁊ deſtrui. Sed
hoc xp̃s fecit Joh.vij. Cũ quidaȝ dicebant. bonus eſt.
Econtra alij nõ ſed ſeducit turbas.ideo dignꝰ eſt a no-
ſtra cõmunitate extirpari ⁊ expelli. Sed in hoc falſe di-
cebant:qꝛ chriſtus non venit pplm̃ ſuũ ſeducere ſȝ a pec
catis ſuis ſaluũ facere pplm̃ ſuũ ⁊ quod ꝑierat querere:
Luce.xix. Venit enĩ filius hominis querere ⁊ ſal.fa.qđ
perierat. Et principaliter venit vitam eternam tribue-
re. Iđ dicit Joh.x. Ego veni vt vitam.ſ. gratie ⁊ glorie
habeant ⁊ abundantius habeant. Quinto accuſatorie
eũ calumniabant̃.de ambitioſa preſumptione dicentes
Quicunqȝ ſibi eſſentialitatem ſcientie dei arrogat quaſi
peccatũ primi parentis replicat.xp̃s aũt hoc fecit.qꝛ dic̃
Joh.xij. A meipſo non veni.ſed verus eſt qui miſit me
quem vos neſcitis.ego aũt ſcio eũ. Et qꝛ ſcit eum ꝑfecte
equalis eſt ei in ſcientia. Sed in hoc eũ falſe calumnibã
tur.qꝛ hoc quod ſic dixit nõ fuit preſumptio. ſed humi-
lis notificatio ⁊ experimentalis ꝓbatio vt crederẽt ſm̃
qđ dixerunt apoſtoli. Nunc ſcimus qm̃ oĩa ſcis ⁊ nõ
eſt opus tibi vt quis te interroget. Sexto calumniabã-
tur eum de ſupſtitioſa blaſphematione dicentes. Qui-
cunqȝ dicit ſe filium dei naturalem exigit ſibi fieri cultũ
ſuperſtitioſum ⁊ ſemp blaſphemat deum. Sed de blaſ-
phematione ſcribit̃ Leuit.xxiiij. Quicũqȝ blaſphemaue

rit nomẽ domini morte eterna moriat̃. Et hoc fecit xp̃s
Joh.v. Querebant eum iudei interficere. quia deum
patrem ſuum dicebat:equalem deo ſe faciens. Sed per
hoc eũ mendoſe calumniabant̃. qꝛ ꝙ filiũ dei ſe dicebat
non fuit blaſphemia.ſed annunciatio vera.ſicut mani-
feſtauerunt ⁊ probauerũt opa eius. cecos illuminãdo.
mortuos ſuſcitando.leproſos mũdando. infirmos cu-
rando.quod ſoli deo ꝯuenit. Quia nemo põt hec ſigna
facere que tu facis.niſi deus fuerit cum eo. dixit Nico-
demus Joh.iij. Ideo cõuerſus centurio dixit Math.
xxvj. Filius dei verus erat iſte. Pro morali doctrina eſt
notandũ. Sic enĩ iudei chriſtũ quaſi ocioſum de cõmu
nitate eijcere ⁊ expellere volebant.licet cõtinue fuerit in
opere. Sic debent rectores ciuitatũ expellere ocioſos.et M.
hoc faciunt apes. Nam dicit Ariſto.libro.xviij. Apes
a ſe eijciunt ocioſas. Et dicit plinius in Speculo natu-
rali.ꝙ eas etiam occidunt.et ſicut apes nõ mittũt apđ
ſe ocioſas.ſic ſuo modo nullus ocioſus debet ꝑmitti in
republica. Sicut enĩ docent omnes legiſlatores. ⁊ hoc
ratio ꝑſuadet ꝙ vnicuiqȝ rei actio ꝓpria aſſignat̃ ⁊ attri
buitur.quia ſi quis negat ꝓprias actiones ⁊ operatiões
negat a rebꝫ ꝓprias eſſẽtias vt dic̃ Auerrois.ix.metha-
phiſice.commentator. Idcirco ocioſi nõ ſunt ꝑmitten-
di in republica quia ocium eſt occaſio multoꝝ peccato-
rum. Quia dicit Bern̄. Tentationum ⁊ cogitationuȝ
malarum ⁊ inutiliuȝ ſentina eſt ociũ. In ſentinã ſordes
recipiunt̃ in nauibꝫ marinis.ſic ocioſi quaſi omnes ſor-
des recipient viciorum. Et principaliter ociũ eſt occaſio
luxurie.ebrietatis.nugarũ.curioſitatis ⁊ ſupbie. De pec
cato luxurie exemplũ in dauid q̃ diuȝ occupatus fuerat
in bellis ꝯtinens fuit.ſed tp̃e ocij adulteriuȝ cõmiſit. vt
habet̃.ij. Regum.xj. vnde poeta. Querit̃ Egiſtus q̃re
ſit factus adulter. Rndet.quia tam deſidioſus erat. Et
Ezech.xvij. Hec fuit iniquitas ſodome ſororis tue.ſu-
pbia.ſaturitas panis. ⁊ abundantia vini ⁊ ocium. De
ebrietate et curioſitate.j. Joh.v. Adoleſcentiores vidu-
as deuita. Et ſubdit. diſcunt enĩ circumire domos. nõ
ſolum ocioſe ſed verboſe ⁊ curioſe loquentes q̃ nõ opor
tet. De nugis dicit Bern̄. Ocioſitas eſt mater nugaꝝ.
nouerca virtutũ. De ſupbia pſ̃.lxxij. In labore homi-
num non ſunt ⁊c̃.ideo tenuit eos ſupbia.opati ſunt ini
quitatem ⁊c̃. Itẽ ꝙ iudei voluerunt a ſe xp̃m expellere
quaſi tribulatorem. debet mouere quemlibet principeȝ
vel regem.et generaliter reipublice cuiuſlibet rectorem.
vt turbatores pacis de communitatibꝫ expellãt quia fi-
nis occupationum principum: eſt pax ſubditorũ. Vñ
Caſſiodorus variaꝝ formaꝝ epl̃a.xxij. docet. Regalis
apicis curã ſcias generaliter cuſtodire cõcordiam. quo-
niam ad laudẽ regnantis trahitur ſi ab oĩbꝫ pax ame-
tur. Quid enim eſt qđ principem melius ꝓdicet ꝗ̃ q̃e-
tus populus.cõcors ſenatus. ⁊ tota reſpublica morum
honeſtate veſtita.hec ille. Secundo mõ ꝓhibet domi-
nus ſupiores ne noceant violentiam inferendo cum di
cit. Nec vi opprimes eum.ſ.bona ſua manifeſte rapien
do vel in ꝑſona iniuriam erogando. Sed tamen tripli-
ces ſunt oppreſſores. Nam tyranni opprimũt ꝑ violen
tiam.hoc modo egyptij oppreſſerunt filios iſrael cũ di-
xerunt. Venite ſapienter opprimamus eũ.ſ. populum
iſrael ne forte multiplicetur. Expugnatiſqȝ nobis egre-
diat̃ de terra in damnum noſtrum Exodi.j. Et ponit̃
hic ſapienter pro aſtute. Ideo de illis dicitur Jacobi.ij.
Nonne diuites ꝑ potentiã opprimunt vos.ſ.in bonis
poſſeſſis ⁊ ipſi trahunt vos ad iudicia.q.d.ſic. Secũdo
aduocati opprimũt ꝑ ſapiam. Unde Eſa.x.dicit̃. Scri
bentes iniuſticias ſcripſerũt vt opprimerent in iudicio
pauperes. Contra hoc ſcribunt iura. C. de iudicijs.l.
rem non nouam. Quod aduocatus debet querere a cly
entulo ſuo qualem cauſam foueat bonam vel malã. Si
malã non debet ſibi patrocinari ne ꝑtẽ q̃ iuſtam cãȝ ha-
bet videat̃ ſupplantari. Sed hodie ſiue cã ſit iuſta ſiue

iniuſta aut deſperata. Si datur eis ſufficiēs pecunia ſb
uertit̄ ab eis iuſticia. vt impleat̄ illud Eſa. lix. Conuer-
ſum eſt retrorſum iudiciū ⁊ iuſticia longe ſtetit. Tūc enī
conuertit̄ retrorſum iudiciū cū ꝑ aduocatum appellat̄.
quando ſententia deb; fieri. Et tunc iuſticia longe ſtat.
qn̄ is non appellat qui appellationi ꝓximus erat. O q̄
liter malus aduocatus habet timere ⁊ expectare diſtri-
ctū dei iudiciū. quod tenebit iuſticia q̄ ſe iugulatores iu
ſticie intelligūt ⁊ oppreſſores. De illis dicit pſ̄. lj. Dilexi
ſti omnia verba precipitationis lingua doloſa. Propte
rea deus deſtruet te in finem. Tercio opprimūt prelati
ꝑ negligentiā ⁊c. iij. Reg. iij. Dormiens q̄ppe oppreſſit
eū. Dubitatio poteſt eſſe an liceat ꝑ potentiam oppri-
mere ꝓximum. Ad hoc dicit Robertus lectione. xxiij.
Opprimere eſt aliquē ꝯtra voluntatē premere. Et hoc
poteſt fieri dupliciter. Vno modo ſm ordinem iuris ſi
cut pater opprimit ⁊ verberat filios ſuos quib; tenet̄ ad
caſtigationem. Sic etiaz ſeruus ſi eſt iuriſditōni dn̄i ſui
ſubditus. ſi deficiat poteſt eū ꝑ verberationē ad legem
ꝑducere. Alio modo ꝯtra ordinem iuris. ſicut tyrann⁹
opprimit ſubditos. et hoc eſt opprimere aliquē ꝯtra or-
dinem iuris vel in rebus vel in ꝑſona. quod eſt ꝯ̄ chari
tatem. ⁊ etiam nō eſt licitum. De hoc dicit Aug. contra
Fauſtum. Oppreſſio paupis vindictam euocat diuinā
mortem nocentis accelerat. aures diuinas iugiter in-
quietat. Sed ⁊ q̄ oppreſſerit oppreſſione nunq̄ expers
erit. Sed diceres. nunq̄d dn̄i ꝑ violentiam poſſunt ali
quid extorquere a ſubditis quod ad oppreſſionem ꝑti-
net. Rndet ibidem Robertus vbi ſupra diſtinguendo
aut principes extorquent quod eſt neceſſariū reipublice
defendende. tunc licet ſibi. Et licet ſubditis vt iure ſol-
uant. cum tn̄ ipſis nō ſit nimiū piculū. Aut extorquent
quod non eſt neceſſariū ⁊ ſic tunc ſunt oppreſſores ⁊ ra
ptores. quia remota iuſticia magna regna nō ſunt niſi
latrocinia vt dicit Aug. li. iiij. de ciui. dei. ideo ad reſtitu
tionem ſicut latrones tenent̄ ⁊ hoc caueāt ꝓfeſſores do
minoꝝ. quia longe eſt aliud loqui de regib; ⁊ de domi-
nis paruis. Tercio ꝓhibet ne noceant mercedem reti-
nendo cum dicit. Non morabit̄ opus mercennarij tui
apud te vſq; mane. de hoc habes plura feria quarta p⁹
inuocauit. V. A. Quarto prohibet ne noceant famam
denigrando. cum dicit. Non maledices ſurdo. quod
morali expoſitione ille facit qui abſenti detrahit. Vbi
N notandum q̄ detractores ſunt tonſores monete lega-
lis. impeditores teſtamenti regalis. exhumatores cada-
ueris fraternalis. Eſt enim ꝑſona clara fame ſicut mo-
neta legalis. quam nullus pōt refutare niſi fuerit deuici
ata vel tonſa. ita q̄ ꝑdidit pondus ⁊ imaginem. tūc nō
recipit̄ loco precij ſicut prius. Eodez modo detractores
nituntur ꝯfundere bonos hoīes defamando eoꝝ meri
ta ꝑ damnationē. ⁊ attēdēdo circumſtantias acute ꝑ di
minutionem vt opus nō appareat virtuoſe fore factuz
ſicut circūſtantie ſignificant. et ideo tales poſſunt voca
ri tonſores monete legalis. Muſce ſicut dicit Ariſto. li.
iiij. animaliū. c. ij. habent aculeū loco armoꝝ ꝑ quez ex-
trahunt ſanguinem. Eodez modo ſimplices. fatui ⁊ no
cui quantūcūq; ſint parui valoris detrahere bene ſciūt
⁊ extrahere ſanguinem coopertū. i. defectus occultos alio
rum. Et hi ſimiles ſunt muſcis Exo. viij. vbi dicitur q̄
venit muſca grauiſſima in domo Pharaonis. Secun-
do ſunt impeditores teſtamenti regalis. Rex enī omni
potens Jeſus xp̄s moriturus ſtatuit xp̄ianis omnib⁹
teſtamentū pacis dicens. Pacem meam do vobis. pa-
cem meam relinquo vobis. Hoc inq̄ teſtamentuz im-
pediūt detractores cum pacez ꝑturbāt iuxta illō Ecci.
xxviij. Suſurro ⁊ bilinguis maledictus. multos. n. tur-
bat pacem habentes. Sed ſicut impeditores teſtamen-
ti excōmunicāt̄. ⁊ de cōmunitate fideliū repellūt̄. iuxta
illud canonis. xiij. q. iij. Qui oblationes defunctoꝝ aut
negant eccleſijs aut difficulter reddūt tanq̄ egentiū ne

catores excōmunicent̄. Sic qui impediunt teſtamētuz
chriſti a ſocietate ſanctoꝝ ꝑpetue excludent̄. iuxta illud
Leuiti. xvij. Homo quidem de domo iſrael ⁊ de popu
lis q̄ ꝑegrinant̄ inter vos ſi comederit ſanguinē obfir-
mabo faciem meam ꝯ̄ animā illius. ⁊ diſꝑgam eū de po
pulo meo. Sanguinē comedere nihil aliud eſt niſi ꝓxi-
mo detrahere. Et q̄ hoc facit diſꝑdet euz dn̄s de poplō
ſuo celeſti. de quib; dicit Eſa. xxxij. Sedebit pplus me⁹
in pulcritudine pacis. Tercio ſunt exhumatores cada-
ueris fraternalis. dicit. n. Ariſto. li. vij. aīalium. c. iiij. q̄
hiena eſt aīal multū forax ſimile lupo. intantum diligēs
carnes humanas q̄ frangit interdum ſepulcra ⁊ exhu-
mat corpa mortuoꝝ vt eoꝝ carnib; ſaturet̄. Jſta beſtia
aptiſſime gerit figurā detractoris. q̄ homo q̄ ꝑ peccatū
moritur ſepelit̄ a bonis. ⁊ quātū iuſticia ꝑmittit ei⁹ pec-
catum occultat̄ ⁊ caligat̄ cōſciā ⁊ fama manēte integra.
Oppoſitum facit detractor: violat enī ſepulturam. ⁊ iō
eſt infamis ſm iura. vj. q. j. infames. extrahit carnes fe-
tidas ⁊ comedit ⁊ alijs ad comedendū diſtribuit cū de
fectus occultatos ⁊ lapſos fortaſſis ad mētē eis referūt.
et ſic detractores ſunt quaſi dapiferi dyaboli q̄ carnes
humanas hominib; apponūt comedēdas. q̄ꝝ ꝯuiuiuz
vitare debet quilibet: iuxta illud Puer. xxiiij. Noli eſſe
in ꝯuiuijs peccatoꝝ. nec in ꝯuiuijs eoꝝ q̄ carnes ad ve
ſcendum conferunt. Dicit glo. Carnes ad veſcendū ꝯ-
ferre eſt in collatione derogationis viciſſim vicia dicere
ꝓximoꝝ. Jdeo de talib; dicit̄ Hiere. xij. ſm aliam trāſ-
lationem. Nunq̄d ſpelunca hiene hereditas mea mihi
et premittit̄ parū ante. Facta eſt mihi hereditas mea q̄ſi
leo in ſilua. dedit ꝯtra me vocem ſuam ideo odiui eam.
Hereditas chriſti gentes chriſtiane ſunt. de q̄b; in pſ̄.
Dabo tibi gentē meā in hereditatē tuā. Sed hec here-
ditas dat vocē ꝯ̄ chriſtū. ⁊ fit q̄ſi hiena ꝑ detractionem.
ideo odit eam dominus. Quare dicit nō maledices ſur
do. i. nō detrahas alicui. nec denigrabis famam alicui⁹
nec coram ceco ponas offendiculū. qd̄ moraliter intelli-
gendo tunc fit qn̄ ſupior homines ſimplices qui quaſi
ſunt ceci ⁊ ſine lumine ratiōis malis ſuis exemplis ſcan
dalizat. Contra qd̄ dr̄. x. q. iij. c. Cauēdū hoc inq̄t ſum-
mope obſeruare debent ꝓlati ne quem ſcandalizent
aut grauēt. Et ratō eius eſt. q̄ dicit Hiero. j. q. j. c. Qui
q̄cunq; ſcandali dantes occaſionem ſunt rei eoꝝ q̄ per-
ibunt ſcandalo. vnde ſcandalum eſt dictū vel factū vel
ſignū. cuius occaſione trahit̄ q̄s in ꝯſenſuz mortal' pec-
cati. Ex quo patet q̄ ſcandalizare ꝓximū eſt offendere
ꝓximū ꝓuocando eū in ꝯſenſum mortalis peccati occa
ſione dicti vel facti minus recti vel cuiuſcūq; exterioris
ſigni vt dicit Ray. Et idē ponit talē diſtinctionez in q̄
plani⁹ liquet in q̄b; caſib; ſcandalū ſit peccatū ⁊ in qui-
bus nō. q̄ aut ip̄m dictū. factū vel ſignū. cui⁹ occaſione
alij trahunt̄ ad pctm̄ eſt malū in ſe aut bonū aut indif-
ferens. Jn p̄mo. n. fugiēdū eſt oīno ſcādalū. Jn ſcd̄o ca
ſu. ſ. qn̄ in ſe bonū eſt qd̄ fit: tn̄ alijs ē occaſio peccandi ſi
hmōi bonū eſt tale q̄ omiſſo non eſſet ꝓximi ſal⁹. puta
q̄ credit in deū vel pie credit deū non d; omittere illud
ꝓpter ſcādala. Que aūt ſine pctō mortali cōmitti poſſūt
pariter; ⁊ dimitti eſt ꝓ ſcandalo tollēdo ceſſandū. Glo.
vt loqui aliq̄n vel nō loq̄. comedere carnes vel ab eis ab
ſtinere. Jn tercio caſu videt̄ ſm predicta oīno eē ceſen-
dū ꝓpter ſcandalū vitandū. Conſequent̄ ꝓhibet dn̄s
ſupiorib; ne noceant ꝑ iniuſticiā. ⁊ hoc fit tripliciter. Pri-
mo ſi iniuſtā cauſam ducunt. qd̄ ꝓhibet dn̄s cum dicit
Nō facias. ſ. in iudicio quod iniquū eſt. et hoc fit dupli
citer. Vno mō qn̄ reos abſoluūt qd̄ nō debēt facere. q̄
ſi iudex furez abſoluit ⁊ liberū dimittit ꝓ ſe fur ē cenſen
dus. C. de pena iudicis q̄ male iudicet. l. vl. Alio modo
ſi innocentes ꝯdemnat. quod etiam non debet fieri. q̄a
nō excuſant̄ iudices niſi totis virib; liberare ſtudeāt in-
nocentes. Legimus Math. xxvij. q̄ pylatus multipli-
citer egit ad liberationem innocētis xp̄i. Primo ꝯparuit

latronē iuſto. Quē vultis inquit dimittā vobꝭ Barra-
ban an Jeſum qui dicitur xp̄s. q. d. Neceſſe habetis di
mitti chriſtum quaſi innocentem. Itē cū quereret a iu-
deis. Quid enī mali fecit. ⁊ quid faciam de Jeſu qui di-
tur chriſtus. Item quando lauit manus ſuas corā om-
ni populo et dixit. Innocens ego ſum a ſanguine iuſti
huius vos videritis. ⁊ qñ eū flagellari fecit ⁊ mandauit
Quod ideo ſm Rabanuꝫ feciſſe dicit̄ ⁊ credit̄ ꝙ iudei
penis ⁊ obprobrijs eius ſatiati deſiſterent ab inſtantia
mortis chriſti. Sed his oībꝰ non obſtantibꝰ non excu-
ſatur pylatus. q: ſciebat eum innocentem. ⁊ ꝙ ꝑ inuidi
am tradidiſſent eum. hoc tamen non obſtāte illud ver
bum concluſit pylatum. Si hunc dimittis nō eris ami
cus ceſaris. Unde audito hoc verbo adiudicauit fieri
petitionē iudeoꝝ de chriſto Joh. xix. Ecce ꝑuertit h̄ py
latus iuſtum iudiciū ⁊ innocenteꝫ ꝯdemnauit ꝓpter ti-
morem. Pro quo ſciendum ꝙ quatuor modis ꝑuertit̄
iudiciū humanum. vt dicit Grego. ij. q. iij. Timore: dū
metu alicuius poteſtatis loqui ꝑtimeſcimus. Cupidi-
tate: duꝫ premio animū alicuius corrumpimus. Odio:
dū quemlibꝫ aduerſariuꝫ molimur. Amore: duꝫ amico
vel ꝓximo ꝯtendimus preſtare. Primū auertit pylatū
ne innocentē dimitteret chriſtum. Scd̄o ſi modū debi-
tū omittunt quod ꝓhibet dn̄s dicens. Nec iniuſte iu-
dicabis. ſ. modum debitum omittendo ⁊ iuris ordineꝫ
nō ſeruando. Ubi nota dicitur extra de ſenten. ⁊ re iu-
di. cuꝫ eterni. Si iudex eccleſiaſticus. ordinarius vel de-
legatus ꝯtra ꝯſcientiam grauamen alicuius ꝑtis in iu-
dicio quicꝙ̄ fecerit ꝑ gratiā vel ſordes ab actione officij
ꝑ annū nouerit ſe ſuſpenſum ad eſtimationem litis ꝑti
quam leſerit nihilominus ꝯdemnandus. Et ſi duran-
te ſuſpenſione ingerit ſe diuinis irregularis eſt. ⁊ cuꝫ eo
ſolus papa diſpenſet. Hec Inno. Judex etiam q̇ non
vult iudicare ⁊ ꝓpter hoc aliquis amittit ius ſuuꝫ. tene-
tur ſibi reſtituere coram litis eſtimatione ei qui ꝓpt̄ hoc
leſus eſt. niſi poſſit iudicare illum pro quo iudicauit in-
iuſte ad ſatiſfactōnem parti leſe. ꝓbat̄ hoc. xxiij. q. ij. do
minꝰ. ⁊ q. v. adminiſtratores. ⁊ in autent. vt diffi. iud.
§. penul. Et iſtud intelligit̄ de iudice ordinario vel dele
gato ⁊ ſponte ſe ingerente vel acceptante gratis delega
tionē ſuā. Si v̄o aliquis iuris ignarus foret compulſus
ad iudicandū. et talis lꝫ ſi ferret iniquā ſn̄iam nō tenet̄
ad reſtitutionem. Sed ſi fuerit negligens in petendo a
viris peritis cum eos habuiſſe poſſet: tenet̄: vt dic̄ Ro
bertus lect. lxx. Tercio cū ꝑſonas accipiūt. ꝯtra q̄s dr̄.
Deut. j. Ita puū audietis ſic magnū. nec accipiētes cu-
iuſꝙ̄ ꝑſonā. q: iudiciū dei ē. qd̄ etiā inhibꝫ h̄. Nō inq̄t
ꝯſidēs ꝑſonā paupis. nec honores ꝑſonā potēt̄. Juſte
iudica ꝓximo tuo. vn̄ ꝙ iudex iuſte iudicꝫ hec tria obti
neat que docet Robertus vbi ſ̄. Exquiſitam cauſe di-
ſcuſſionē. facilitatis. credulitatis excluſionem delibera-
te ſententie prolationē. De primo ⁊ ſcd̄o Job. xxix. Cau
ſam quā neſciebam diligentiſſime inueſtigabā. Sup q̄
dicit Grego. ix. moral̄. c. xvj. Maiora crimina tarde cre-
denda ſunt cum audiunt̄ ⁊ citius punienda cum vera-
citer cognoſcunt̄. facilitas. n. credulitatis ꝑuerſuꝫ facit
dare iudiciū ſicut de Phutifare principe militū Phara
onis Geñ. xxxix. Qui nimis credulus verbis ꝯiugis in
nocentem Joſeph carceri mācipauit. De forma cauſas
diſcutiēdi ī iudicio exēplū habemꝰ de dn̄o nr̄o. q̄ cū oīa
nouerit dixit tn̄ Geñ. xviij. Clamor zodomoꝝ ⁊ gomor
reoꝝ multiplicatꝰ ē. ⁊ pctm̄ eoꝝ aggrauatū ē nimis. deſcē
dā ⁊ videbo vtrū clamorē q̄ venit ad me ope compleue
runt an nō eſt ita vt ſciam. Qd̄ exponit mgr̄ in hyſtor.
dicit hoc exemplū req̄rit nobis. q. d. Mala hoīm nō añ
credatis q̄ꝫ ꝓbetis. Unde eſt ꝙ iudex crimen ſibi ſoli no
tum punire non poteſt. Et dicit notanter. ij. q. vij. c. iu
dicet. iudex non iudicet vel debet iudicare ſm ſuam ꝓ-
uatam ꝯſcientiam quam eportat de domo. ſ; ſm iura al
legata et ꝓbata coram ipſo cum ſedeat ꝓ tribunali. Ad

illud habemus exemplum Joh. viij. quomodo diligen
ter dominus diſcuſſit cauſam mulieris quam ſcribe et
phariſei de adulterio accuſabant. Declinans enī ſe deor
ſum digito ſcribebat in terram. rurſum erigens ſe dixit
eis. Qui ſine peccato eſt veſtrum ꝑmū in eaꝫ lapidē ⁊c.
Scribebat enī in terra. ecce q̄ꝫ iuſtus fuit anteq̄ ſenten-
tiare voluit et q̄ꝫ diligenter cauſaꝫ mulieris diſcuſſit. q̄d
aūt ſcribebat ex ſacra ſcriptura expreſſum non habemꝰ
Dicunt quidam ꝙ illud ſcripſit qd̄ eis reſpondit. Qui
ſine peccato eſt veſtrum ⁊c. Glo. dicit ꝙ ſcribebat pecca
ta eoꝝ vt quilibet legeret ſua. Dicit. n. Ambro. et eſt ibi
in Gloſa interli. ꝙ ſcripſit. Terra terra abſorbe hos vi
ros addicatos morti. Hiero. v̄o in quadaꝫ epiſtola ad
hereneum videtur velle ꝙ ſcripſit ſic. Terra terram ac-
cuſat. In his enī exemplis chriſti patet doctrina omni-
um triū predictoꝝ ſine quibꝰ iudicium iuſtum eſſe non
poteſt. Deinde ponit precepta negatiua ordinantia me
diocres aut pares. et primo prohibet ineptam diffama
tionem. que ſm Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. lxxiij. poteſt fieri du-
pliciter. ſ. directe vel indirecte. Directe quidem quadru
pliciter. Primo quando quis falſuꝫ alteri imponit. Se
cundo quādo pctm̄ verbis ſuis adauget. Tercio qñ oc
cultū reuelat verbis cōmunibꝰ. cantilenis ſignis ſiue eti
am ſcriptis que appellant̄ libelli famoſi. de quibꝰ ſupra
dominica. ij. poſt ephie. N. M. Quarto quando illud
quod eſt bonum dicit mala intentione eſſe factuꝫ. In-
directe v̄o dicit̄ vel negando bonum alterius vel mali-
cioſe recitando. Contra quos dicit. Nō ſis criminator
. i. criminuꝫ falſus impoſitor modo quo ſupra. Scd̄m q̄
ꝓhibet ſecretā murmuratōnē. Nō inq̄t eris ſuſurro in
populis. i. murmurator vel occultus detractor. Unde
nota ꝙ quidam murmurant ꝙ deus nō tribuit eis tē
peries ⁊ tempeſtates ſm eoꝝ voluntates. ⁊ male faciūt
ꝯtra ſemetipſos. vt dicit Robertus lectiōe. ix. Quia im
pediunt ꝓpriam trāq̄llitatē et pacē. nō ꝯformādo ſe di-
uine voluntati. immo ſi ſic eſſet vt ipſi vellent mundus
totus periret. quia talis temperies q̄ vnus homo vellet ꝓ
animalibꝰ vel agro ſuo diſpliceret et noceret ꝓximo im
mo ſibi diſpliceret ⁊ noceret poſtea. Quia neſcit homo
q̄d ſibi vel ſuis expedit. de quo quere exemplum ſupra
feria ſecunda poſt inuocauit. T. Q. De hoc ponit fabu
lam Ouidius li. ij. metha. de Feton q̄ fuit filius phebi.
ſed q: de hoc dubitabat petijt ꝙ pater aliquid daret ſi-
bi quo homīes certificarent̄ ſup hoc. Pater iuſſit vt pe
teret ⁊ quicq̄d ab eo peteret impetraret. Petijt ergo ꝙ
poſſit regere curſum ſolis. Rexit ergo puer iſte neſcius
⁊ inexpertus. ⁊ aliquando duxit ſolem ita ꝓcul a terra
ꝙ omnia ꝑ frigus ꝯgelabant̄. aliquando ita ꝓpe terram
ꝙ omnia cōburebant̄: ꝓpter quod a Joue fulminatus
interijt. Ita contingit de iſtis fatuis ⁊ preſumptuoſis
qui de diuina gubernatōne murmurāt. Si enī ſm eos
fieret gubernatio tota mundi machina ſolueret̄. Et no
ta in hoc ꝙ dicit̄ hic de murmuratione ꝯtra deū ex ae-
ris intemperie nō tangit ſolū ꝯtra cultores agrorum. ſ;
contra omnes qui murmurant de tempore ſibi oppoſi-
to ſicut viatores ſeu nauigantes ſiue quicunq: alij. Et
certe eſt magna fatuitas. q: nihil ꝓdeſt. iuxta illud Sa-
pientie. j. Cuſtodite vos a murmuratiōe que nihil pro-
deſt. ſed frequenter punitionem grauiſſimā ꝓuocant ꝯ
ipſos. Et fabule ⁊ hyſtorie narrāt de Gayo ceſare. de q̄
narrat Seneca li. primo de ira. in fine. et Suetonius li-
bro. vij. de vita illuſtriū viroꝝ. ceſar iſte ordinauit face-
re ſolenniſſimū feſtum nobilibus ſuis. Contigit ergo il
lo die tonitruum. fulmina. choruſcationes et pluuias fi
eri. Rex fatuꝰ indignatus. induxit bellū ꝯ iouem ⁊ iuſ-
ſit baliſtarios ⁊ ſagittarios ⁊ magiſtros machinarū ſua
rum iacere tela ꝯtra iouem. Iſti fatui obediētes ſuo prin
cipi ſagittauerunt tela miſeruntq: ꝯtra celum que omnia
econtra ſup populum deſcendentia maximā ꝑtem po-
puli ꝑemerūt. Reuera etiā ſic ē de iſtis q̄ murmurāt de

diuinis diſpoſitionibꝫ faciunt verba impatientie ꝯtra deū que ei nocere nō pñt: ſ3 ꝑcipue in dānū ꝓprium retoꝛquentᷣ. Sic murmurauerūt filij iſrael in deſerto cōtra dñm: ⁊ perierūt: nec intrare potuerūt terrā ꝓmiſſionis. de hoc Numeri. xiiij. Omnes qui murmuraſtis ꝯ me nō intrabitis terrā. ſup quā leuaui manū meā. vt habitare vos facerē ꝑter Caleph filiū Jephone. ⁊ Joſue filiū Nun. Et. j. Coꝛ. x. dī nobis ſignanter. Nec murmurauerītis ſicut quidā eoꝝ ⁊ ꝑierūt ab exterminatoꝛe. Secūdo quidā murmurāt ꝯ deū: ꝓ eo ꝙ ꝓſperitatē ⁊ aduerſitatē nō diſtribuit in vita pñti: iuxta merita ⁊ demerita ꝑſonaꝝ. Et hec cauſa eſt ꝓpter quā pleriqꝫ dixerūt mundū iſtū nō regi a deo. iuxᵃ illō Claudiani in ꝑma margine. in ꝑncipio. Sepe mihi dubiā traxit mundus ſuā moꝛtē. Curari vt ſupi terras aut in illud eſſet. rectoꝛ ⁊ incerto fluerēt moꝛtalia caſu. Et boetꝰ. li. j. metro. v. Omnia certo fine gubernās. hoīm ſolos reſpicis actus. merito recto cohibere modo. Nam cur tātas lubꝛicas verſat. foꝛtuna vices ꝑmit inſontes. debita ſceleri noxia pena. At ꝑuerſi reſidēt celſo. moꝛeſ ſolio ſanctaqꝫ calcant. Iniuſta vice colla nocētes. vbi dicit gloſa. Boetius vidit in mūdo iuſtos deprimi. et malos extolli. ⁊ ſilr bonos triſtari: malos aūt letari. cū potius deberet fieri ecōuerſo. Jō ſibi videbatᷣ ꝙ actus ⁊ opatōes hoīm nō regerentᷣ a deo: ſ3 magis a foꝛtuna Idē lib. iiij. ꝓſa. v. Cur hec. ſ. toꝛmenta vicauerſa mutentᷣ ſceleruqꝫ ſupplicia bonos ꝑmant. ꝑmia virtutum mali rapiant: vehementer amiroꝛ. Queqꝫ tā iniuſte cōfuſionis ratio videatᷣ: ex te ſcire deſidero. minus enim mirarer. ſi miſceri. id ē regi oīa foꝛtuitis caſibꝫ crederē. Nūc ſtupoꝛē meū deus rectoꝛ exaggerat. Qui cū ſepe bonis iocunda. malis aſpera ꝯcedat. Contraqꝫ bonis dura tribuat: malis optata ꝯcedat. nō niſi cauſa deꝑhēdatᷣ. Quid eſt qō a foꝛtuitis caſibꝫ differre videatᷣ. q. d. nihil. Non aūt ſolū gentiles phi. ſ3 ⁊ ſancti dei ꝓphe videntᷣ de hoc murmuraſſe. vel potius admirantes exclamaſſe Job. xxj. Quare impij viuūt ſublimati: ⁊ ꝯfoꝛtati ſunt diuitijs. Et Hiere. xij. Quare via impioꝝ ꝓſperatᷣ: Sed cām ponit Grego. li. ij. moꝛal. ca. iiij. ſup illud Job. xxj. Nunquid nō eſt ꝑditio iniquo: Iniuſtus inquit ad debitam moꝛtē currens effrenatus voluptatibꝫ. q: ⁊ vituli qui mactandi ſunt in vberibꝫ paſcuis relinquuntᷣ. Econtra iuſtus a delectationibꝫ trāſitoꝛie iocūditatis reſtringitur. ⁊ nimiꝝ tanqꝫ vitulus ad laboꝛis vſum rite deputatus ſub iugo retinetᷣ. Idē vj. moꝛal. c. iij. ꝙ ꝑ amena prata in carcerē ꝑuenit: qui

Apñtis vite ꝓſperis ad interitū tendit. Tercio inueniūtᷣ quidā mundiales murmurantes ꝯtra deū: qñ eos flagellat ꝑ tribulationē: vel infirmitatē. ⁊ hoc eſt fatuū vt irrationabile cū frequenter infirmitas eſt vtilioꝛ hoī ꝙ̄ ſanitas. Vñ in vitaſpatrū legitᷣ. Cū quidā peteret liberari a terciana febꝛe. Johes heremita rñdit. Tibi rē neceſſariā cupis abijcere. Dicit enī Ariſto. iij. topic. Illō qō eſt effectiuū beatitudinis eſt magis eligendū ꝙ̄ ſanitas. quia dī Ecci. xxxj. Infirmitas grauis ſobriā facit aiam. flagella dei. tribulatiōes ⁊ tedia faciūt nos fugere ad deū. Et ideo ꝯſiderandū eſt ꝙ pater noſter q̄ verberat nos: ⁊ ſe nobis dedit hereditatē: patientᷣ debemꝰ ſuſtinere quicqd nobis irrogat. Vñ Gre. vj. moꝛal. c. iij. dicit. ꝙ tunc murmurātes ꝓſperitatē deſpiciunt cū malū exitū eius cernūt. ſed ꝑfecti ecōtrario. Vnde tūc eſt ꝓſperitas cedens penſanda. qñ nihil fit qō aliquē ſupꝛa quoſcūqꝫ ſucceſſus extollat. Narrat Seneca lib. vj. declamationū. ca. j. ꝙ quidā abdicauit filiū ſuū: ad quē frater ſuus acceſſit rogans ꝙ nullo mō patri dure rñderet. ⁊ abdicationē patris tacite ſuſtineret. Sub q̄ pacto cyrographū ei dedit ꝓmittēs ſe daturū ſibi dimidiā ꝑtem hereditatis ſue. Iſte tacuit ⁊ filius abdicatur Tunc in determīatione facta ſunt ſup caſum. frater ille gratꝰ dedit germano ſuo fidē in oī foꝛtuna cū ſequi velle ⁊ ſi dixit militādū ē vna militabimꝰ. Si ꝑegrinādū eſt vna ꝑ oꝛbē ꝑegrinemur. Si q̄tidianā rogauero ſtipā. ⁊ illā tecū dimidiabo. Moꝛa. mgr ille xp̄s ē. q̄ vt ait apl's ad Heb. ij. nō ꝯfunditᷣ. i. nō erubeſcit eos. ſ. fideles frēs vocare dicens ps. xxj. Narrabo nomē tuū fratribꝫ meis. Et Jo. xx. Vade inq̄t dic fratribꝫ meis. Aſcendo ad patrē meū ⁊ ad patrē vr̄m. Sed pater noſter eſt deus pater. de q̄ Deut. xxxij. Nunqd nō ipſe ē pater tuus: q. d. ſic. Iſte pater vnūquēqꝫ de nobis abdicat totiēs q̄tiens cū aduerſitate flagellat. Dicit ergo frater xp̄s. Suſtineas patienter. ⁊ nihil dure patri tuo reſpondeas. ⁊ dabo tibi hereditatis mee dimidietatē. ⁊ ſimul in omī foꝛtuna tecū ſtabo. nō te deſeram nec dimittā. dūmō hoc vnū mihi credas ꝙ patri nō remurmures. Vnde Gre. v. moꝛa. ca. xxj. Qui in penis murmurat ferientis iuſticiā accuſat. Et dicit ariſto. viij. topi. ꝙ ꝓterue reſpondere: eſt cauſa qñ frequenter nō bene diſputatᷣ. Et elenc. ij. dicit. Si reſpondens arguit ꝯtra arguentē cū debet ſoluere peccat ꝯtra leges bene reſpōdendi. Moꝛaliter diſputatio doctrinalis eſt inter deū ⁊ hoīem. Deus aūt opponit ⁊ arguit. iuxta illō Apoc. iij. Ego quos amo arguo ⁊ caſtigo. S3 hoīs eſt in iſta diſputatione reſpōdere. Job. xiij. Diſputare cū deo cupio. Sed quid habet reſpōdere patꝫ ꝑ illud Job. Nō poterit rñdere vnum ꝓ mille. Si ergo iſte rñdens ꝓterue contra arguentem ⁊ murmurando reſpondeat. Reuera nō bene diſputabitᷣ a pte ſua. Sed ſi patiēter ſuſtineat ⁊ gr̄as agat deo diſputatio bene finietᷣ. Quartū genus murmurantiū ꝯtra deū: ſunt paupes inuoluntarij. de quibꝫ ps. lviij. Ipſi vero diſpergentᷣ ad mā ducandū. ſi vō nō fuerint ſaturati murmurabūt. Sed neſciūt hi ꝙ paupertas multos incitat ad vitā eternā ꝯſequendā. Jacobi. ij. Nonne deus elegit paupes in hoc mundo. diuites in fide ⁊ heredes regni. q. d. vtiqꝫ Scholaris enī paup deficiens pecunijs ⁊ expenſis ſuis: plus repetit repatriare ꝙ̄ ille qui abundat ⁊ peregrinus in terra extranea deficientibꝫ expenſis facit magnas dietas. ⁊ falco famelicus auidius volat ad predā Iſto mō paupes multi q̄ ſunt in iſta vita ſicut ſcholares quibꝫ victualia deficiunt. ſicut peregrini q̄ expenſas paruas hñt. ⁊ ſicut falco eſuriēt. multo auidius deſiderant celeſtem patriā: ⁊ verſus eā peregrinantᷣ ꝙ̄ diuites impinguati ⁊ abundātes in ſeculo. Et eſt notandū ꝙ honoꝛ pauptatis quā ita deteſtantᷣ homines: ꝓcedit ex defectu fidei. quia nō credūt deum ſufficiēter ſubuenire iſtis qui fiunt pauperes ꝓ amoꝛe ipſius: et nō aduertunt fatui ꝙ pater habens multos filios plꝰ de illo ſollicitatur qui minus poteſt ſeipſum iuuare. et cui nōdum ꝓuiſum eſt vnde poſſit viuere. ⁊ ꝙ mater plus ſolicitatur circa filium vnum infirmū ꝙ̄ circa decem ſanos. Ita etiam deus circa pauperes magis ſollicitatᷣ ꝙ̄ facit circa diuites. Ideo dicit Dauid ps. cviij. Ego vero egenus ſum ⁊ paup ⁊ dñs ſollicitus eſt mei. Tercio pꝛohibet iniuſtam accuſationem cum dicit. Non ſtabis contra ſanguinem pꝛoximi. Glo. iniuſte ipſum ad moꝛtem accuſando. quia dicitur extra de accuſa. Accuſans ex malicia: ſi moꝛs ſequatur debet grauem penam ſuſtinere ⁊ penitentiam. ſ. xl. diebus in pane ⁊ aqua quod carena vocatur. cum. vij. ſequentibꝫ annis. i. quolibet anno certis ferijs ⁊ non in pane ⁊ aq̄ ſed ad arbitrium ſacerdotis. Et intelligitur niſi illa accuſatio fieret pꝛo pace ſeruanda. licitum enim eſt accuſare alium vt boni quiete viuant. vt patꝫ. xxiij. q. v. nō fruſtra. Qui enim mendoſe accuſat ⁊ reū ſuperare nō valet vt iuris eſt. debet penam rei ſuſtinere. C. de calū. l. quiſqꝫ. Et intellige hoc ſi reſpondens eſt penaliter accuſatus ⁊ eſſet innocens. Si autem reſpondens eſſet reus in cauſa. ⁊ actoꝛem vincere ſagacitate iuris vulgariter. mit behendigkeyt. pꝛeſumeret penam coꝛpoꝛalē actoꝛ nō ſuſtinebit: ſed deponere debet cū ſtatuto war M

galdo.vt.C.de oblationibus.l.fallaciter..Sed q: ma-
licioſa accuſatio ꝓcedit ex odio Ideo ſubdit. Non ode
ris fratrẽ tuū.q.d.Oīns origo iniurie que irrogat ꝓ-
ximo verbo vel facto eſt ex fratrū odio. Quarto ꝓhibꝫ
vindictā ſeu vltionẽ cū dicit. Nō portes vltionẽ. Vbi
nota.triplex ē vltio vel vindicta. Prima nobis indicit
tanq̄ ꝑ nos exercenda.⁊ eſt vindicta penitentie tpalis
quā quilibet homo huius mundi libenter debꝫ quere
re ⁊ aſſumere de ſeipſo. Si eñ puer deberet verberari:
mallet ab amico verberari q̄ ab hoſte. Quilibet enim
noſtrū meret ꝓ peccato verberari. Unde ſeruus ſciēs
voluntatē dñi ſui ⁊ nō facit vapulabit eū multis. Luc.
xvij. Et ideo oportet vt vapulemus hic:aut in purga-
torio.aut in inferno qḋ fiet ꝑ myſteriū demonū:vt ali-
qui tenent:licꝫ in dyal. Ceſarius dicat oppoſituꝫ. Et ſi
ꝓ q: vapulatio vel penitentia in pñti vita fit ab ami-
co:eo q̄ vnuſq̄ſq; maximus eſt amicus ſibipſi.ix.Ethi
coꝝ. Ideo hec vltio pnīe tempalis eſt a nobis exercen-
da et q̄renda. Sꝫ legimus in ſcriptura veteris teſtamẽ
ti q̄ patres antiqui in ſuis penitentijs quatuor fecerūt
caput tondebant.barbam radebant. ſaccū induebant
in cinere ſedebant.ſicut innuit in glo. Eſa.xxij. Voca-
bit deus exercituū in die illa ad fletū ⁊ ad planctū ⁊ ad
caluicium. Sic moraliter ꝯuenit nos facere puniētes.
Primo eñ caput tondamus. ꝑ caput intelligūt mora
liter.vij.peccata mortalia.iuxta illud Apoc.xiij. Vidi
de mari beſtiam aſcendentē habentē capita.vij. Hec
eñ beſtia eſt dyabolus qui habet.vij.capita.vij. pecca
toꝝ mortaliū q̄ tondere debemus ꝑ diligentē diſcuſſio
nē recogitando oīes annos noſtros in amaritudine
aīe noſtre Iſa.xxxviij. Secundo radamus barbā no-
ſtram nouaculo munde ꝯfeſſionis. Dicit eñ.b.Aug⁹.
ſuꝑ beati imaculata. Ceſſat vindicta diuina ſi ꝯfeſſio p̄
currat humana. Ideo conſulit Dauid in pſ̄.xciiij. p̄-
occupemus.i.ꝓueniamus faciē eius in ꝯfeſſione. Ter
tio ſaccū induamus ꝑ auſteritatē ſatiſfactionis.ſicut fe
cit rex niniue. Ione.iij.q̄ abiecit veſtimenta ſua a ſe.et
indutus ē ſacco. Quarto in cinere ſedeamus ꝑ memo-
riā mortis corpis noſtri qḋ in cinerem reſoluet.quia dr̄
Sap.ij. Extinctus erit cinis corpus noſtrū. Iſte cinis
impedit ne coruus infernalis nidificet in mēte noſtra.
Et ſi interdū nidificat ibi.valet tamē ad hoc ne pullos
male opationis ꝓducat. Refert Tullius li.de aīalibꝫ.
Si volueris facere vt coruus poſtq̄ nidificauerit in ar
bore nunq̄ ex ouis pullos poteſt ꝓducere.ponas cine
res vitri inter arborem ⁊ corticē.⁊ q̄diu ibi cineres fue
rint nunq̄ pullos ꝓducet. Idem dicit Albertus in li.
ſuo de vegetabilibꝫ. Moraliter coruus eſt dyabolus ⁊
poteſt exponi de ipſo iſte Theodoli Verſus. Coruus
perfidie:damnat aīalia queq;. Sed homo naturaliter
eſt arbor ſm q̄ dicit dñs Math.vij. Arbor bona fru-
ctus bonos facit. Et idem.c.viij. Video hoīes:vt ar-
bores. In iſtis arboribꝫ dyabolus ꝑ temptationē nitit
nidificare oua ponere ⁊ tandem pullos ꝓcreare. Ni-
dū facit de ramunculis diuerſaruꝫ cogitationum: oua
ponit de munuſculis diuerſaruꝫ delectationū. pullos
ꝓducit ꝑ ꝯſenſum malaꝝ opationū. Si ergo volum⁹
iſtum coruū impedire.vt ſi nidum fecerit ꝑ aduentici-
as cogitationes.⁊ ſi oua ſua poſuerit ꝑ ſurreptitias de
lectationes.ne ꝓducat pullos ꝑ aſſenſiuam electioneꝫ
accipiamus cinerem vitri. Vitrum eñ quod fragile ē
diuerſoꝝ coloꝝ reperitur.caro noſtra eſt. Cinis huius
vitri eſt memoria mortis vel ſtatus.quem ſtatum caro
habebit poſt mortē que erit cinis.iuxta illud. Memen
to q̄ cinis es ⁊ in cinereꝫ reuerteris. Et Iob.xiij. Me
moria noſtra compabitur cineri. Ponamus ergo cine
rem iſtum ſub cortice.id eſt ſub noſtra exteriori ꝯuerſa
tione. Per priuatas ⁊ occultas meditatiōes mortis in
fallibiliter nunq̄ conſentiemus ſuggeſtionibus dya-
boli per cogitationes ⁊ delectationes conceptas.⁊ hoc
eſt quod dicitur Eccl.vij. Memorare nouiſſima tua
⁊ in eternum non peccabis. Et Hieroni. ad Cipria-
num. Memento mortis tue ⁊ nō peccabis. Qui eñ ſe
moriturū recordat cōtemnit preſentia ⁊ ad futurū feſti
nat. Ex his dictis patet.q̄ cinis cogitate mortis primo
fugat peccata ⁊ temptationē. Secundo cinis iſte cōſer
uat deuotionē ⁊ dilectionē.ignis eñ cinere coopertus
optime conſeruat.⁊ maxime in cineribꝫ iuniperi. Di-
cit Iſid.vij.ethimol.c.vij.q̄ iuniperus arbor ſic voca
tur quaſi gignens pyr.id eſt ignem.qui ignem ꝯceptū
adeo cōſeruat q̄ prune eius ſi ex eius cineribꝫ ſint coo-
perte vſq; ad annū perdurant. Iuniperus igitur qua
ſi gignens pyr.i.ignem debet eſſe homo moraliter q ig
nem feruentis ⁊ deuote dilectionis in altum ſui cordis
iugiter cōſeruare tenetur.ſm illud Leuit.vj. Ignis in
altari meo ſemꝑ ardebit. Si ergo iſtum ignem dilectio
nis dei ꝑ totū annū vite noſtre ſeruare volumus cine-
ribus.ſ.memoria mortis nr̄e coopire debemus. Quia
in mentibus ſanctoꝝ iugis debet eſſe memoria mortis
cū penitentie deuotione ⁊ reprehenſione ſuoꝝ vicioꝝ
exemplo Iob qui dicebat. Meipſum reprehendo et
ago penitentiam in fauilla ⁊ cinere.c.xlij. Tertio cinis
iſte ornat orationē. Quanto eñ ſe pauꝑ humiliat ⁊ ne-
ceſſitates ſuas declinat tanto facilius impetrat qḋ im-
plorat. Sic ſuo modo nos quāto coram deo fragilitatē
noſtram fatemur:tāto facilius exaudiemur. Exemplū
eñ habemus de Abraam Gen.xviij.qui dño ſuppli-
care ꝓponens premiſit. Loquar ad dñm meū cum ſim
cinis ⁊ puluis. In huius figuraꝫ iudei deum orare vo
lentes cineribꝫ capita aſperſerunt.ſicut in multis locis
ſcripture dicit. Hec eſt prima vltio tempalis penitētie
quā debet homo ꝯtinue exercere. Quia dicit Aug⁹.de
vera ⁊ falſa penitentia.c.viij.⁊ habet de peni. diſti.iij.
Penitentia eſt quedam dolentis vindicta puniens in
ſe quod dolet cōmiſiſſe. Et infra. Dolendū eñ cōtinue
de peccato quod declarat ipſa dictionis virtus. Peni-
tere eñ dicit penā tenere vt ſemꝑ puniat in ſe vlciſcen
do quod cōmiſit in peccando. Idem allegat magiſter
in.iiij.di.xiiij. Secunda vltio eſt maliuolentie mundi-
alis.q: homo paſſus iniuriā nec poteſt remittere ꝓxi-
mo nec vltionē cōmittere deo.ſed ſemꝑ vult ſeipm̄ om
nino vindicare qḋ tñ eſt iniuſtum.tam ſm iura huma
na q̄ diuina.q: nullus bon⁹ iudex durante offenſa po
teſt ꝑ ſe iudicare reum. vt.ſ̄.dñica Letare ſermone.j.
V.Q. Hanc igitur iniurie vltionē ꝓhibet hic cū di-
cit. Non queras vltionē ⁊c̄. Tercia vindicta que nob
predicit ſicut cōtinue ꝓuidenda eſt extremū iudicium
Unde Grego.xxix.moral. Preſentis tempis ita agē
da eſt leticia vt nunq̄ amaritudo ſequentis iudicij re-
cedat a memoria. Et Hugo li.j.de anima dicit. Qui-
putas memor erit qualis triſticia cum ſepabuntur im-
pij a conſortio ſanctorū ⁊ a viſione dei: ⁊ traditi in po-
teſtatem demonū ibunt cum impijs in ignem eternū.
Ibiq; ſemꝑ erūt ſine fine in luctu ⁊ miſeria:vbi erit fle
tus ⁊ ſtridor dentiū. intolerabilis fetor. incompabilis
timor horribilis mors corporis ⁊ aīe ſine ſpe venie ⁊ mi
ſericordie.vbi nec qui torquet nec qui torquet aliquā-
do morietur.ſed ſic morient vt ſemꝑ viuant. ſic viuūt
vt ſemꝑ moriant. Hec ille. De hac vindicta dicit ſapi-
ens Prouerb.vij.zelus ⁊ ira viri nō pcet in die vindi-
cte.nec acquieſcet cuiuſq̄ p̄cibꝫ nec ſuſcipiet ꝓ redēpti
one dona plima.⁊ tunc erit vindex orbis terraꝝ.

De eadem feria quarta Ex euangelio.

Acta ſunt encenia hie-
roſolymis ⁊ hyems erat. Io.x. dicit Ariſt.li.
de aīalibꝫ q̄ tota natura lupoꝝ nature om̄i
aduerſat. Et dicit ſe legiſſe in vno li.q̄ corda facta d̄ in
teſtinis lupi aduicta cordis cithare factis de inteſtinis